

Nr 215.

Av herr **Norling m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75 vid innevarande års riksdag angående omorganisation av den frivilliga sjukkasserörelsen, få vi härmed vördsamt anföra följande.

Den frivilliga sjukkasserörelsen har varit föremål för särskild uppmärksamhet från statsmakternas sida under loppet av flera år. Sedan år 1926 ha förut ej mindre än tre Kungl. propositioner rörande ändrad lagstiftning och förhöjt statsbidrag åt de registrerade sjukkassorna framlagts. Känt är, att dessa framställningar icke föranlett några förändringar i bestående förhållanden inom rörelsen. Den i år framlagda Kungl. propositionen, den fjärde i ordningen, synes i sak vara av samma innehåll som den senast, vid 1930 års riksdag, avslagna.

Starka skäl synas tala för, att frågan rörande en mera djupgående omorganisation av sjukkasserörelsen icke för närvarande bör bli föremål för vidare åtgöranden från statsmakternas sida. Problemet är stort och synnerligen svårt att komma till rätta med. På sakkunnigt håll gör man fortfarande förbehåll eller reservationer rörande möjligheten av den föreslagna nya organisationen och den obligatoriska sjukvårdsverksamheten, detta med hänsyn icke endast till de ekonomiska konsekvenserna utan även med tanke på den *frivilliga* sjukförsäkringens framtida bestånd.

Att sjukkassornas representanter på senare tid i så pass stor utsträckning som skett anslutit sig till föreliggande projekt för omorganisation torde främst ha berott därpå, att de icke på annat sätt trott sig kunna utvinna en ekonomisk förbättring åt rörelsen. Och onekligen hava sjukkassorna, utsatta för ökade sjukhjälpkrav under senare år, ansträngts även därigenom, att de icke lämnats någon som helst kompensation för penningevärdets fall i fråga om det utgående sjukdagsbidraget från staten.

Vad man nu därför främst synes böra inrikta sig på är att åstadkomma ett ökat statsbidrag åt rörelsen, så att sjukkassorna kunna fortsätta med sin samhällsgagnande verksamhet utan att ekonomiskt försvagas. Vissa förbättringar

i nu gällande sjukkasselag av år 1910 synas visserligen också vara behövliga, men bör det lämpligen anstå härmed, tills pensionsförsäkringskommittén blir färdig. Det lär nämligen komma att ifrågasättas att överföra viss försäkringsform från pensionsförsäkringen till sjukförsäkringen och vid den närmare prövningen härav torde lämpligast behövliga förbättringar göras i nu gällande sjukkasselag.

Det är icke utan, att de, vilka under senare år så ivrigt framhållit nödvändigheten av mera djupgående statsingripanden för sjukkasserörelsen, mycket överdrivit i sina framställningar härom. Rörelsen går numera kraftigt framåt. År 1927 utgjorde medlemsökningen 37,000, 1928 43,000 och 1929 54,000. Med ökningen 1930 överskrider säkerligen hela medlemssiffran miljonen.

Beträffande åter omfattningen av utgående sjukhjälp, så är det klart, att en ökad effektivitet av denna hjälp är önskvärd och behöblig. Emellertid får man härvid alltid hålla i minnet, att massan förekommande sjukhjälpfall håller sig inom ramen av nu gällande sjukhjälpstid för sjukkassorna. De kroniska eller invalida fallen utgöra ett avgjort mindretal. Vidare står det klart, att sjukhjälpstiden kan utökas inom den nuvarande sjukkasseorganisationen, blott de ekonomiska förutsättningarna härför äro tillfinnandes. Beträffande sjukhjälpförmåner får man därtill alltid betänka, att då en väsentlig ökning häri icke gärna är möjlig utan förhöjda avgifter för medlemmarna, dessa senare i allmänhet icke torde vara så intresserade av saken, som man på sina håll velat göra gällande.

Vad man sålunda under nuvaranade förhållanden främst bör inrikta sig på är att förhjälpa sjukkasserörelsen till ett förhöjt statsbidrag. Den saken bör icke längre uppskjutas, då sjukkassorna redan nu fått vänta allt för länge på en kompensation för penningevärdets fall. Sjukdagsbidraget har utgått oförändrat med 25 öre alltsedan dess tillkomst med nuvarande sjukkasselag av år 1910. En ökning av detta bidrag med 15 öre till 40 öre för sjukdag torde av förhållandena kunna anses vara motiverad. En med bidraget nu följande spärr, att beloppet härför icke får utgöra mera än högst 2 kronor för år och medlem bör givetvis samtidigt härmed bortfalla, då densamma, redan nu för snävt tilltagen, även utgör ett hinder för sjukkassorna i deras strävan att utöka sjukhjälpstiden.

Den utgiftsökning, som skulle följa för statsverket med ett bifall till denna motion, torde komma att uppgå till inemot två miljoner kronor för år.

På grund av vad sålunda anförts få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts här berörda proposition, måtte besluta följande omformulering av § 1 andra stycket i Kungl. kungörelsen angående statsbidrag åt sjukkassor av den 11 oktober 1920:

— — — — —

»dels 40 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under nästföregående år eller del därav, som kassan varit re-

gistrerad, kontant sjukhjälp från kassan utgått med minst 90 öre eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock minst 50 öre per medlem den 31 dec. nästföregående år».

Stockholm den 3 mars 1931.

N. S. Norling.

Gustaf Ehrnberg.

C. A. Reuterskiöld.

Erik Anderson.

Fr. Julin.
